

محمدحسین سعادت
تهیه‌کننده:

«طریق» ادای دین ما به شخصیت مبارک سیدالشهداست

محمدحسین سعادت تهییه‌کننده برنامه «طریق» که برنامه‌های مناسبی «ماه غسل»، «سرگذشت»، «چهل ستون» و «مسابقه قهرمان» را در کارنامه خود دارد با اشاره به فصل سوم «طریق» گفت: «طریق» تنها برنامه‌ای برای گفت‌وگو با مهمان نیست. مهمانان این برنامه هم به یک طیف خاص خلاصه نمی‌شوند، این برنامه از دل آدم‌هایی جوشیده که به نوعی در طریق قرار گرفته‌اند و زندگی‌شان را با کربلا و اربعین پیوند زده‌اند.

وی افزود: از ابتدا سعی کردیم در مدل خودمان متفاوت باشیم و به جای آن که برویم عراق و در طریق قرار بگیریم و مجری و گزارشگر بفرستیم تا از حال و هوای آنجا صحبت کنند؛ حال و هوای طی طریق را در دکور پیاده کردیم و در هر قسمت قصه آدم‌هایی که در خصوص اربعین، امام حسین (ع) و طریق اثری از خود به جا گذاشته‌اند را روایت کردیم.

این تهیه‌کننده در ادامه درباره انتخاب مهمانان برنامه توضیح داد: انتخاب مهمانان با یک گروه پنج تا شش نفره است که سوژه‌یاب هستند؛ افرادی را از میان ۱۰۰ نفر بررسی کرده و به تناسب داستان‌های‌شان به ما معرفی می‌کنند و این افراد با گروه سردبیری در تماس تصویری صحبت می‌کنند و پس از انتخاب، مجدداً گفت‌وگویی در دفتر صورت می‌گیرد و در نهایت پس از انتخاب ده نفر، مهمانان نهایی می‌شوند.

سعادتی خاطر نشان کرد: هر قسمت از برنامه که میزبان یک مهمان عزیز است یک داستان مشخص و خط روایی شفاف‌تری را طی می‌کند. بخش اول برنامه که به نمایش آیینی و تعزیه اختصاص دارد در راستای حدیث نفس مهمان برنامه است و تلاش کردیم پلاتوها و صحبت‌های مجری نیز در همین مسیر شکل بگیرد.

وی در خصوص دکور برنامه نیز گفت: در دکور فصل یک و دو فضای مسیر پیاده‌روی را با عمودهایی در عمق ۵۰ و ۶۰ به تصویر کشیده‌بودیم و سعی کردیم در دکور هم فضای این پیاده‌روی را به مخاطب القا کنیم و برداشتی آزاد از همان طریق مشابه باشد. در فصل سوم دکور برنامه یک موکب است که بر زمینی خاکی قرار دارد و ویدئووالی که پشت مجری و مهمان است حرکت زائران از مقابل موکب را نشان می‌دهد.

این تهیه‌کننده با اشاره به حضور مجید براق بافان در برنامه بیان کرد: مجری وزن خاصی به برنامه می‌دهد و مجید براق بافان که از پیشکسوتان اجرای معارفی و از بزرگان حرفه‌ای این حوزه است این اعتبار را به برنامه بخشید تا با کلام و شیوه اجرای خودش فضای برنامه را به درستی هدایت کند.

سعادت به دیگر ویژگی طریق یعنی حضور مهمان اشاره کرد و گفت: ما میزبان افرادی هستیم که تحت تأثیر امام حسین (ع) قرار گرفتند و زندگی‌شان متحول شده است. مجری برنامه مقابل افرادی می‌نشیند که فارغ از جایگاه و پایگاه اجتماعی‌شان وارد طریق شده‌اند و هرچه بیشتر به زندگی آن‌ها نزدیک می‌شویم دلیل در طریق ماندنشان را درک می‌کنیم.

وی که قرار است به زودی فصل سوم مسابقه «قهرمان» را کلید بزند اعتبار طریق را در گروه مهمانانش دانست و افزود: مهمان برنامه مهمترین رکن آن است که سهم مهمی در قصه طریق دارد. با همراهی مجری ما داستان او را می‌شنویم و قصه او از ابتدا تا انتها طوری روایت می‌شود که مخاطب کم‌کم با چرایی حضور او در برنامه و ارتباطش با کربلا و سیدالشهدا آشنا شود.

سعادت در پایان از همدلی و همراهی گروه تولید گفت و افزود: طریق ویژه برنامه اربعینی است که ادای دین همه عوامل به شخصیت مبارک سیدالشهدا است. هر مهمان در برنامه برای ما تکرار و تجربه عینی طی این طریق در اربعین است و اگر موفقیتی بوده به دلیل تلاش و خلاقیت گروه تولید است که با دقت و وسواس مهمانان را انتخاب کرده و یادگیری از خود در شبکه یک به جامی گذارند.

محمدحسین سعادت تهییه‌کننده برنامه «طریق» که برنامه‌های مناسبی «ماه غسل»، «سرگذشت»، «چهل ستون» و «مسابقه قهرمان» را در کارنامه خود دارد با اشاره به فصل سوم «طریق» گفت: «طریق» تنها برنامه‌ای برای گفت‌وگو با مهمان نیست. مهمانان این برنامه هم به یک طیف خاص خلاصه نمی‌شوند، این برنامه از دل آدم‌هایی جوشیده که به نوعی در طریق قرار گرفته‌اند و زندگی‌شان را با کربلا و اربعین پیوند زده‌اند.

وی افزود: از ابتدا سعی کردیم در مدل خودمان متفاوت باشیم و به جای آن که برویم عراق و در طریق قرار بگیریم و مجری و گزارشگر بفرستیم تا از حال و هوای آنجا صحبت کنند؛ حال و هوای طی طریق را در دکور پیاده کردیم و در هر قسمت قصه آدم‌هایی که در خصوص اربعین، امام حسین (ع) و طریق اثری از خود به جا گذاشته‌اند را روایت کردیم.

این تهیه‌کننده در ادامه درباره انتخاب مهمانان برنامه توضیح داد: انتخاب مهمانان با یک گروه پنج تا شش نفره است که سوژه‌یاب هستند؛ افرادی را از میان ۱۰۰ نفر بررسی کرده و به تناسب داستان‌های‌شان به ما معرفی می‌کنند و این افراد با گروه سردبیری در تماس تصویری صحبت می‌کنند و پس از انتخاب، مجدداً گفت‌وگویی در دفتر صورت می‌گیرد و در نهایت پس از انتخاب ده نفر، مهمانان نهایی می‌شوند.

سعادتی خاطر نشان کرد: هر قسمت از برنامه که میزبان یک مهمان عزیز است یک داستان مشخص و خط روایی شفاف‌تری را طی می‌کند. بخش اول برنامه که به نمایش آیینی و تعزیه اختصاص دارد در راستای حدیث نفس مهمان برنامه است و تلاش کردیم پلاتوها و صحبت‌های مجری نیز در همین مسیر شکل بگیرد.

وی در خصوص دکور برنامه نیز گفت: در دکور فصل یک و دو فضای مسیر پیاده‌روی را با عمودهایی در عمق ۵۰ و ۶۰ به تصویر کشیده‌بودیم و سعی کردیم در دکور هم فضای این پیاده‌روی را به مخاطب القا کنیم و برداشتی آزاد از همان طریق مشابه باشد. در فصل سوم دکور برنامه یک موکب است که بر زمینی خاکی قرار دارد و ویدئووالی که پشت مجری و مهمان است حرکت زائران از مقابل موکب را نشان می‌دهد.

این تهیه‌کننده با اشاره به حضور مجید براق بافان در برنامه بیان کرد: مجری وزن خاصی به برنامه می‌دهد و مجید براق بافان که از پیشکسوتان اجرای معارفی و از بزرگان حرفه‌ای این حوزه است این اعتبار را به برنامه بخشید تا با کلام و شیوه اجرای خودش فضای برنامه را به درستی هدایت کند.

سعادت به دیگر ویژگی طریق یعنی حضور مهمان اشاره کرد و گفت: ما میزبان افرادی هستیم که تحت تأثیر امام حسین (ع) قرار گرفتند و زندگی‌شان متحول شده است. مجری برنامه مقابل افرادی می‌نشیند که فارغ از جایگاه و پایگاه اجتماعی‌شان وارد طریق شده‌اند و هرچه بیشتر به زندگی آن‌ها نزدیک می‌شویم دلیل در طریق ماندنشان را درک می‌کنیم.

وی که قرار است به زودی فصل سوم مسابقه «قهرمان» را کلید بزند اعتبار طریق را در گروه مهمانانش دانست و افزود: مهمان برنامه مهمترین رکن آن است که سهم مهمی در قصه طریق دارد. با همراهی مجری ما داستان او را می‌شنویم و قصه او از ابتدا تا انتها طوری روایت می‌شود که مخاطب کم‌کم با چرایی حضور او در برنامه و ارتباطش با کربلا و سیدالشهدا آشنا شود.

سعادت در پایان از همدلی و همراهی گروه تولید گفت و افزود: طریق ویژه برنامه اربعینی است که ادای دین همه عوامل به شخصیت مبارک سیدالشهدا است. هر مهمان در برنامه برای ما تکرار و تجربه عینی طی این طریق در اربعین است و اگر موفقیتی بوده به دلیل تلاش و خلاقیت گروه تولید است که با دقت و وسواس مهمانان را انتخاب کرده و یادگیری از خود در شبکه یک به جامی گذارند.

می‌شود و اینکه آیا ضمانتی برای تشویق و تنبیه هست از دست ما خارج است و به مدیران شبکه‌ها، گروه‌ها و تهیه‌کننده‌ها مربوط می‌شود.

قدری درباره این مربع چهارضلعی بیشتر توضیح دهید...

روزگاری صحبت از این بود که مجری رسانه ملی باید در منش و رفتار، در سبک زندگی‌اش هم مراقبت‌هایی داشته باشد این‌ها همه تأثیر و تأثر روی مخاطب دارد. حتی لحن یک پیام در فضای مجازی، ادبیات مجری در پشت آنتن و در میان جامعه باید رعایت شده باشد. حرمت داشتن با راحت و صمیمی بودن منافاتی ندارد و بی‌حرمتی و استفاده از ادبیات کوچه بازاری به هیچ وجه مجوز راحتی برای مجری صادر نمی‌کند.

برگردیم به برنامه‌های معارفی... تحلیلتان از اجرا در این گونه برنامه‌ها در سیما چیست؟

سال‌هاست نمونه‌های موفق از برنامه‌های معارفی مانند «تانیایش»، «سمت خدا»، «آفتاب شرقی»، «کوی محبت»، «محفل» و... روی آنتن می‌رود و مخاطب از احترام در کلام مجری لذت می‌برد. من نمی‌گویم برنامه صبحگاهی یا خانواده با سیاسی مانند مجری معارفی اجرا کند چرا که از اساس اشتباه است اما آنچه این دو گونه اجرا را به هم پیوند می‌زند احترام به مخاطب در عین روز آمدی، سواد رسانه در عین محاوره و صمیمی صحبت کردن است. رعایت این موارد منوط به داشتن گروه برنامه‌سازی است که نویسنده، کارگردان، سردبیر و... هم به این موضوع واقف باشند.

پس مشکل کجاست؟

مشکل ما با برخی از مجریان آن‌آکید می‌کنم، برخی از مجریان، سطحی زدگی، کم‌سوادی و بی‌توجهی به مطالعه و پیش از حد متاثر شدن از فضای مجازی است. قرار نیست با مخاطب امروز به زبان سه دهه گذشته صحبت کنیم اما احترام به مخاطب و رسانه حرف اول را می‌زند. ضمناً باید تاکید کنم تعداد قابل توجهی از همکاران مجری من در تلویزیون، همین حالا آدم‌های فرهیخته، باسواد، کاربلد و رسانه‌شناس هستند اما به نظرم همه باید این‌گونه باشیم.

چه کار باید کرد؟

پس از بحث درباره «مربع اجرا»، اکنون به «مثلث برنامه‌سازی» می‌پردازم. این مثلث سه ضلع اصلی دارد: نخست، شناخت مخاطب و جامعه؛ دوم، درک نیاز مخاطب و انتخاب محتوای متناسب؛ سوم، قالبی که گروه تولید برای ارائه آن محتوا برمی‌گزیند. اگر این سه ضلع به درستی و با استحکام شکل نگیرد، نه تنها کل برنامه، بلکه اجرای مجری نیز در معرض نقد منفی قرار می‌گیرد و تأثیرگذاری آن بر مخاطب به شدت کاهش می‌یابد.

این تفاوت را چگونه ایجاد می‌کنید؟

استخدام واژگان، لحن، حرکات دست و صورت و حتی واکنش نسبت به صحبت‌های مهمان این وجوه را شکل می‌دهند و سبب می‌شود اجرای مجری در مقابل کارشناس مذهبی با اجرا در مقابل مهمانی که نسبت به دوربین چندان احساس راحتی ندارد یا هنرمندی که مخاطب از آن پیشینه‌ای در ذهن دارد، متفاوت باشد.

شما عضو کمیته مجریان معاونت سیما هستید اول بگویید این کمیته چه جایگاه و نقشی در میان مجریان دارد؟

مهم‌ترین وظیفه این کمیته، صدور مجوز برای حضور مجریان در شبکه‌های سیماست؛ مجوزی که مستلزم بررسی صلاحیت‌ها و احراز شرایط لازم در کمیته است. همچنین، رصد و ارزیابی اجرای مجریان، چه پیشکسوتان و چهره‌های شناخته‌شده و چه مجریان جوان در حال کسب تجربه از دیگر مسئولیت‌های این کمیته به شمار می‌رود.

برای ارتقای سطح اجرای مجریان هم برنامه دارید؟

در کنار رصد اجرای آنان که با تشویق و تذکر همراه است، با همراهی اداره آموزش سیما دوره‌های مختلف برای ایشان در نظر گرفته‌ایم که حضور در آن دوره‌ها لازمه ادامه کارشان در سیماست. دوره‌هایی مبتنی بر ارتقای هوش هیجانی در اجرا، مهارت کنترل و مدیریت رفتار در اجرا و... که لازمه ارتقای سطح اجرای مجریان سیماست.

اما به نظر می‌رسد نه این کمیته ضمانت اجرایی دارد و نه مجریان خیلی به گذاردن این دوره‌ها پایبند هستند؟

ما در مقام این کمیته وظیفه خود را انجام می‌دهیم. افراد شایسته تشویق و مستحق تذکر شناسایی و به مبادی ذی‌ربط معرفی می‌شوند اما این امر یک ارتباط دو سویه است. گاهی می‌بینید خود مجریان از این دوره‌ها استقبال کرده، از تذکری که به اجرایشان می‌شود دلخور نمی‌شوند و تلاش می‌کنند کارشان را ارتقاء دهند اما در مقابل افرادی هم هستند که وقتی به این موضوع نمی‌نهند و اهمیتی برای ارتقای خود قائل نیستند.

چطور؟ یعنی شیوه و سبک خودشان را دارند؟

اسمش که شیوه و سبک نیست نمی‌شود به بهانه راحت بودن، صمیمی بودن هر اجرایی را روی آنتن برد. ممکن است مخاطب از اجرای بی‌تکلف استقبال کند اما مجری نباید در دام فضای مجازی، زبان محاوره بی‌پروا و به دور از متانت و احترام بیفتد. مجری وظیفه دارد ارتقاءدهنده گویش، کنش، منش و پوشش معیار و تراز باشد، نه تخریب‌کننده آن.

شما همچنان به استفاده از زبان فاخر در برنامه‌های گفت‌وگو محور یا ترکیبی مصر هستید؟

نه تنها در برنامه‌های گفت‌وگو محور بلکه در تمام برنامه‌ها. وقتی گفت‌وگو میان دو مجری با هم یا مجری و مهمان شکل می‌گیرد باید از زبان فاخر، بیانات شفاف و جمله بندی‌های سلیس استفاده شود؛ چراکه این نوع ادبیات کمک می‌کند مخاطبان بتوانند سوال و جواب‌ها را بعداً در ذهنشان بازسازی کنند. گاهی اوقات در برنامه‌های گفت‌وگو محور زبان، لغات، جملات و حتی ضرب‌المثل و شعرهایی را شاهد هستیم که به غلط عنوان می‌شوند و به همین خاطر هم مخاطب ارتباطش را با آن برنامه از دست می‌دهد و هم سطح رسانه تنزل پیدا می‌کند.

در واقع زبان فاخر در منش فاخر هم باید دیده شود؟

من روی چهار واژه در مجری تأکید دارم. پوشش، گویش، کنش و منش که همگی باید در حد تراز رسانه ملی باشد و مبتنی بر الگوی فرهنگی رسانه باشد. اینکه آیا این موارد از سوی مجریان صددرصد رعایت می‌شود یا نه باید روی آنتن مشاهده کرد.

اینکه آیا به آن‌ها تذکر داده می‌شود یا نه، قطعاً تذکر داده

